Kierunek:	Nazwa zajęć:	Ocena:
AIR	**Projektowanie Algorytmów i Metody Sztucznej Inteligencji**	

Nr. projektu:	Tytuł projektu:
1	**Algorytmy sortowania (mergesort, quicksort, introsort)**

Termin:	Data oddania projektu:	Nr. grupy:
Czwartek 17:05-18:45	**26.03.2020 r.**	**-**

Osoby wykonujące projekt:	Podpisy:
Maciej Salamoński	

Sprawozdanie wykonał:	Maciej Salamoński
Data wykonania sprawozdania:	25.03.2020 r.
Sprawozdanie sprawdził:	Dr inż. Krzysztof Halawa

1. Cel projektu

Celem projektu było wykonanie eksperymentów z sortowaniem dla 100 tablic (elementy typu całkowitoliczbowego) o następujących rozmiarach: 10 000, 50 000, 100 000, 500 000, 1000 000 w następujących przypadkach:

- wszystkie elementy tablicy losowe,

- 25%, 50%, 75%, 95%, 99%, 99.7% początkowych elementów tablicy jest już posortowanych,

- wszystkie elementy tablicy już posortowane, ale w odwrotnej kolejności.

2. Wstęp teoretyczny

Sortowanie jest jednym z podstawowych problemów informatyki. Problem ten polega na uporządkowaniu zbioru danych względem pewnych cech charakterystycznych każdego elementu tego zbioru np. wartości od najmniejszej do największej. Możemy sortować liczby, słowa itp. Algorytmy sortowania stosowane są, aby uporządkować dane, prezentować je w sposób czytelniejszy dla człowieka. Algorytmy te klasyfikowane są według złożoności obliczeniowej, złożoności pamięciowej, sposobu działania, stabilności. Algorytmy sortowania dzielimy na zewnętrzne i w miejscu. Zewnętrzne charakteryzują się tym, że sortowany zbiór danych przekracza wielkość dostępnej pamięci w odróżnieniu do sortowań w miejscu, gdzie nie jest potrzebna większa niż stała pamięć dodatkowa. Algorytmy sortujące możemy podzielić jeszcze na stabilne i niestabilne. Algorytmy sortujące, stabilne to takie, które dla elementów o tej samej wartości zachowują w tablicy końcowej kolejność tablicy wejściowej. Eksperymenty w ramach projektu zostały przeprowadzone bazując na algorytmach sortujących niestabilnych takich jak:

- sortowanie scalanie (mergesort)

- sortowanie szybkie (quicksort)

- sortowanie introspektywne (introsort)

3. Sortowanie szybkie (quicksort)

Wydajny algorytm sortowania. Sortowanie to należy do grupy algorytmów, które dzielą problem na podproblemy i wykorzystują rekurencję. Ma on liniowo logarytmiczną złożoność obliczeniową – $O(nlog(n))$, a w przypadku pesymistycznym kwadratową – $O(n^2)$.

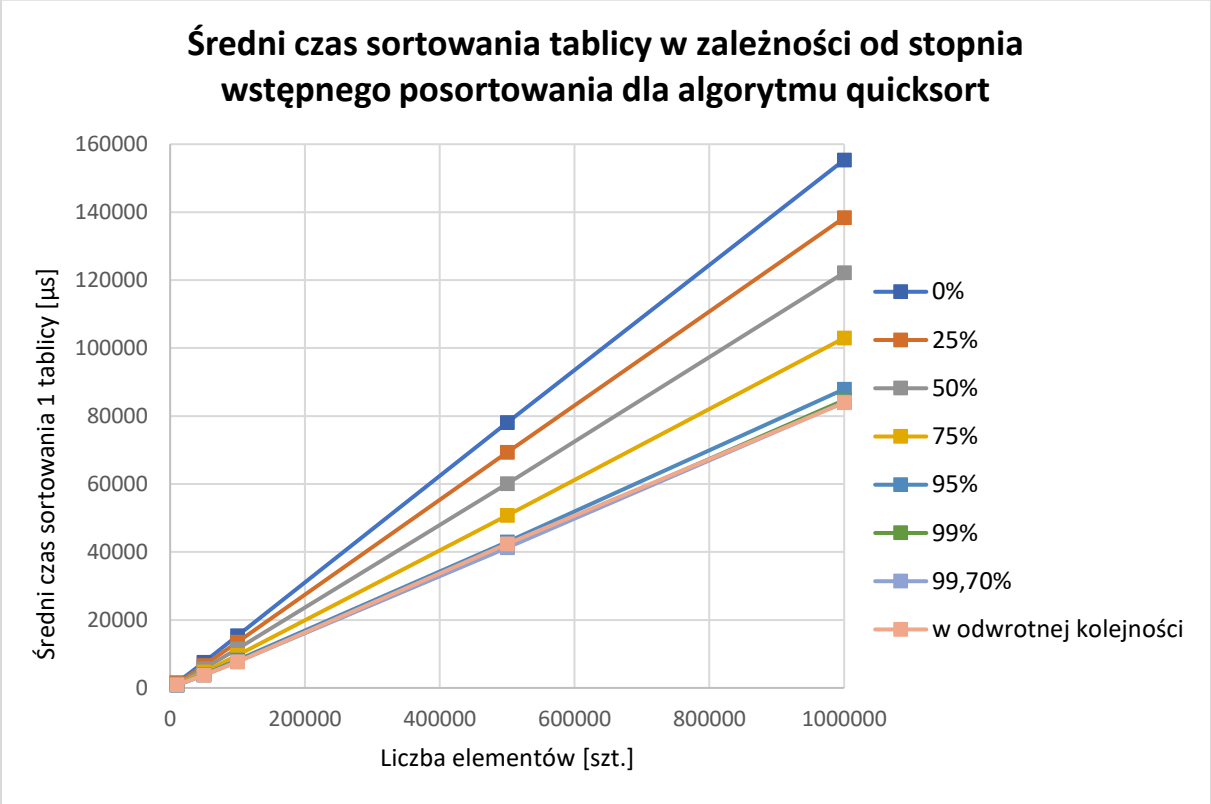

Wykres 1. Wykres prezentujący średni czas sortowania tablicy w zależności od stopnia wstępnego posortowania dla algorytmu quicksort.

Tabela zbiorcza dla algorytmu sortowania szybkiego (quicksort)								
	Czas sortowania [µs]							
[%] / [szt.]	0	25	50	75	95	99	99.7	W odwrotnej kolejności
10 000	1506	1273	1111	910	839	807	771	927
50 000	7571	6622	5611	4680	3970	3849	3784	3794
100 000	15373	13490	11472	9605	8156	7841	7753	7647
500 000	78076	69375	60146	50737	42913	41430	41218	42377
1000 000	155365	138396	122195	102960	87914	84688	84096	83921

Tabela 1. Tabela zbiorcza prezentująca czasy sortowania w zależności od liczby elementów oraz procentu wstępnego posortowania tablicy dla sortowania szybkiego (quicksort).

4. Sortowanie przez scalanie (mergesort)

Rekurencyjny algorytm sortowania, stosujący metodę dziel i zwyciężaj. Podobnie jak w algorytmie sortowania szybkiego, algorytm sortowania przez scalanie dzieli problem na mniejsze podproblemy i używa rekurencji. Ma on liniowo logarytmiczną złożoność obliczeniową – $O(nlog(n))$.

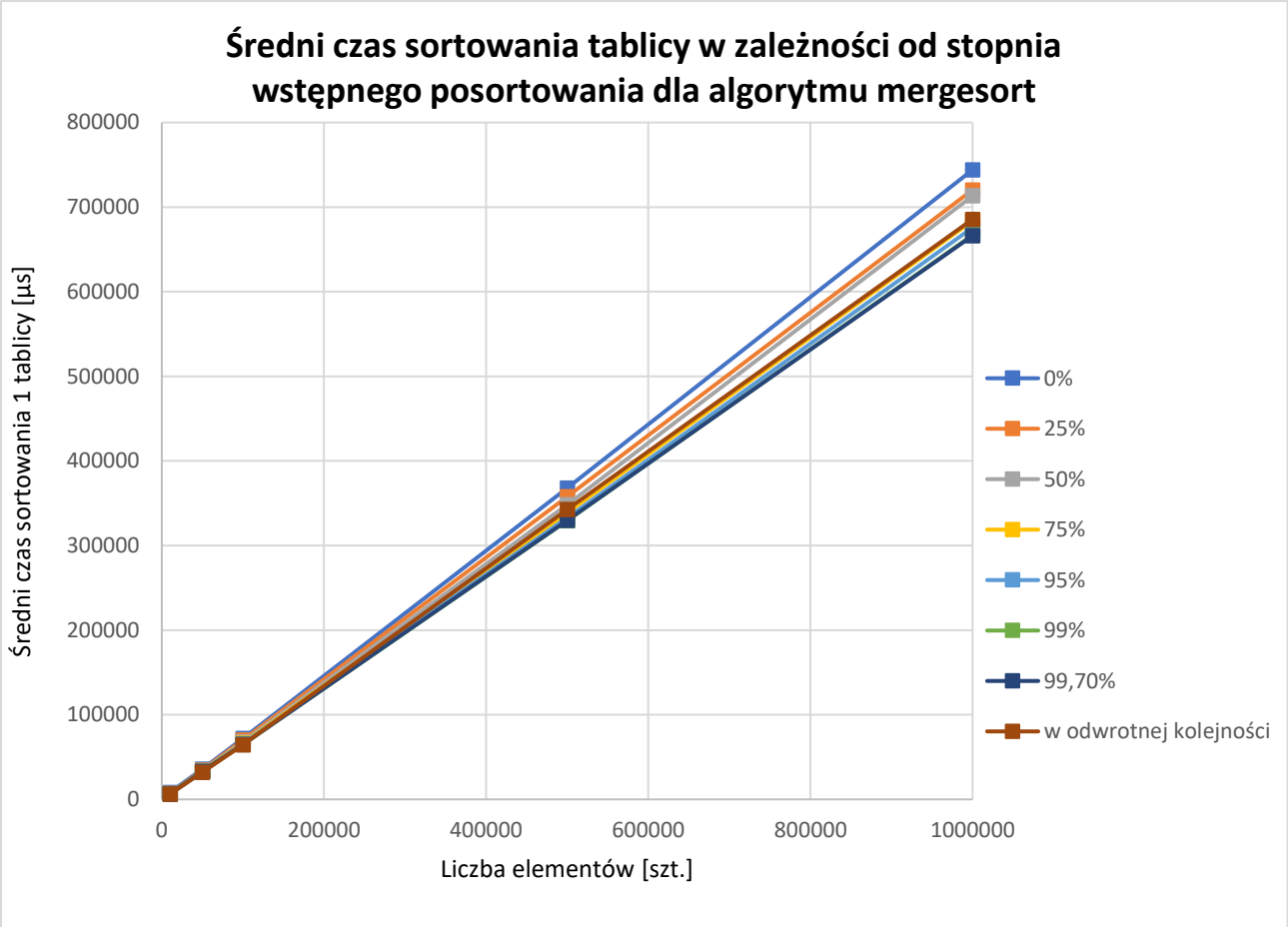

Wykres 2. Wykres prezentujący średni czas sortowania tablicy w zależności od stopnia wstępnego posortowania dla algorytmu mergesort.

Tabela zbiorcza dla algorytmu sortowania przez scalanie (mergesort)								
	Czas sortowania [µs]							
[%] / [szt.]	0	25	50	75	95	99	99.7	W odwrotnej kolejności
10 000	8316	6985	6577	6483	6298	6359	6357	6332
50 000	35705	34846	34118	33056	32433	33102	33049	32222
100 000	71949	70099	67983	66453	65606	65068	65108	64649
500 000	367911	357768	348304	338941	332905	329620	329903	342552
1000 000	744065	720339	713309	683905	675806	667003	666177	685650

Tabela 2. Tabela zbiorcza prezentująca czasy sortowania w zależności od liczby elementów oraz procentu wstępnego posortowania tablicy dla sortowania przez scalanie (mergesort).

5. Sortowanie introspektywne (introsort)

Sortowanie introspektywne jest odmianą sortowania hybrydowego. Bazuje on na algorytmie sortowania szybkiego. Wyeliminowany został w nim problem złożoności $O(n^2)$ występującej w najgorszym przypadku algorytmu quicksort. Uzyskano to poprzez dołączenia algorytmu sortowania przez kopcowanie (heapsort). Dzięki temu zabiegowi sortowanie introspektywne ma liniowo logarytmiczną złożoność obliczeniową – $O(nlog(n))$.

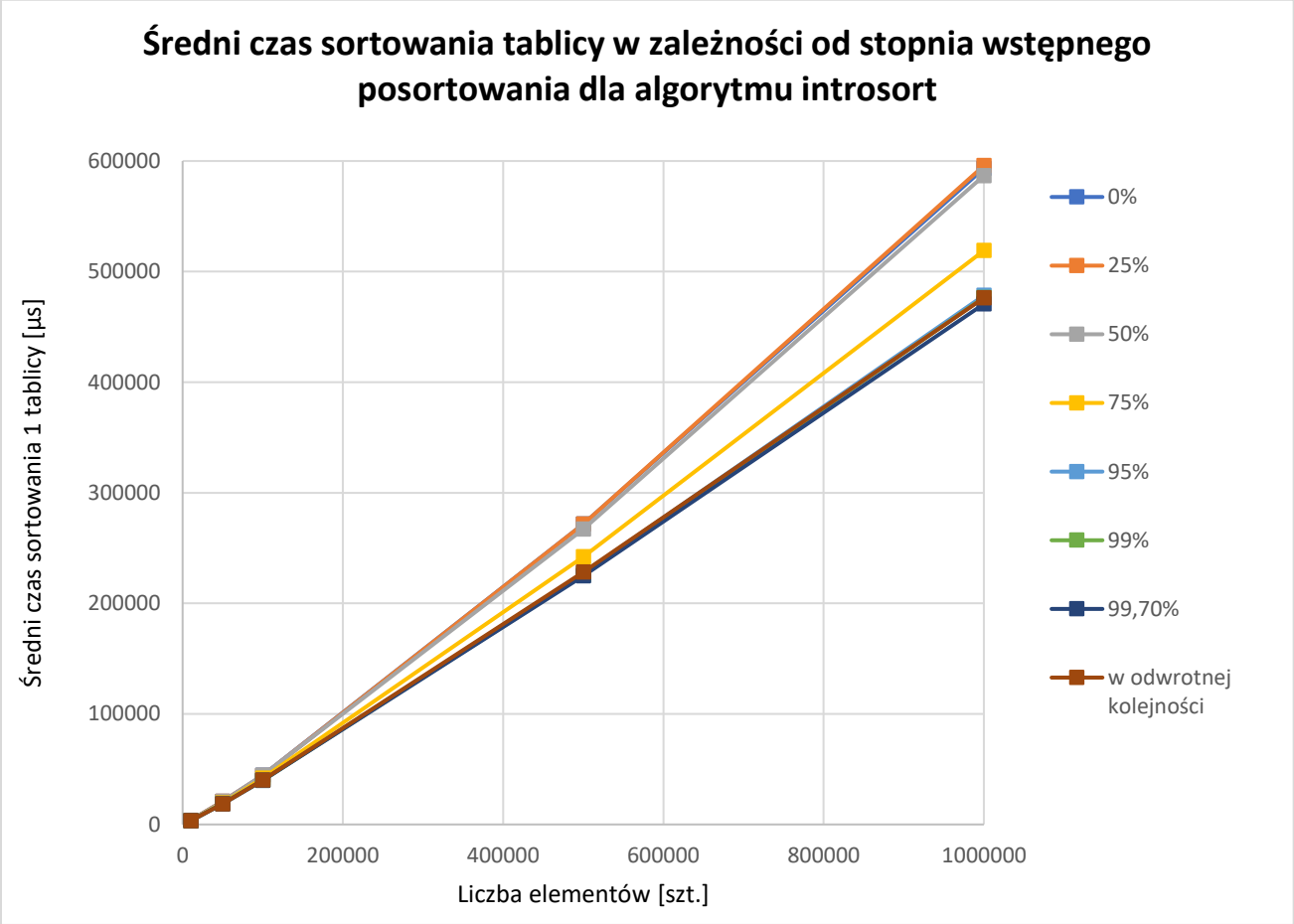

Wykres 3. Wykres prezentujący średni czas sortowania tablicy w zależności od stopnia wstępnego posortowania dla algorytmu introsort.

Tabela zbiorcza dla algorytmu sortowania introspektywnego (introsort)								
	Czas sortowania [µs]							
[%] / [szt.]	0	25	50	75	95	99	99.7	W odwrotnej kolejności
10 000	3726	3681	3592	3340	3260	3255	3254	3370
50 000	20934	20883	20564	19534	18900	18707	18664	18498
100 000	44553	44191	44430	41768	39889	39849	39905	40004
500 000	271575	271678	267182	241950	227314	225740	224757	228362
1000 000	593338	595790	586723	519000	478379	476603	470690	476146

Tabela 2. Tabela zbiorcza prezentująca czasy sortowania w zależności od liczby elementów oraz procentu wstępnego posortowania tablicy dla sortowania introspektywnego (introsort).

6. Wnioski

Po przeprowadzonych testach możemy dostrzec, że najszybciej z sortowaniem liczb poradził sobie algorytm sortowania szybkiego quicksort. Najgorzej poradził sobie z tym zadaniem algorytm sortowania przez scalanie (mergesort). Zastanawiać może fakt, że algorytm introspektywny, który jest ulepszeniem algorytmu sortowania szybkiego oraz jest on używany przez funkcje – sort() języka programowania c++ uplasował się za algorytmem quicksort. Pomimo zmniejszenia złożoności obliczeniowej do $O(nlog(n))$ dla każdego przypadku, nie uzyskano spodziewanego wyniku. Sortowanie introspektywne powinno wypaść najlepiej. Czynniki, które mogły mieć na to wpływ to np. implementacja algorytmu, która nie jest optymalna lub aplikacje uruchomione w tle podczas testów, które obciążyły procesor i spowodowały przekłamanie wyników.